Saksoński tarczowy

– perła w saksońskiej „koronie”

Karol Jasienica

Saksoński tarczowy czarny z białymi pasami. Fot. K. Jasienica

Kto lubi gołębie spokojne, dające się łatwo obłaskawić, pięknie zbudowane i kolorowe, niech hoduje saksońskie tarczowe.

Para saksońskich tarczowych. Fot. K. Jasienica

Gołębie barwne, o kolorowych tarczach, cieszą się powodzeniem wśród wielu hodowców. Znane były w Europie już w XV wieku. Nie zawsze są to gołębie obecnie należące do 5. grupy (barwne). Wiele mewek posiada kolorowe pióra pokrywowe na skrzydłach. Na Śląsku wyhodowany został gołąb z kolorowymi tarczami o pokroju gołębia pocztowego dawnego typu, należący dzisiaj do 1. grupy (uformowane). Na całym świecie hodowane są tzw. dekle (z niemieckiego Deckel – pokrywka). W południowych Niemczech spotykamy gołębie z kolorowymi tarczami i koronką (południowoniemiecki tarczowy). We Frankonii oraz Turyngii hodowane są tarczowe bez jakichkolwiek ozdób na głowie (frankoński tarczowy, turyński tarczowy). W okolicy Thurgau w Szwajcarii hodowany jest tarczowy z czubkiem, w Lucernie zaś z czubkiem, krótkimi łapciami i stosunkowo krótkim i grubym dziobem. Saksończycy też mają swojego gołębia tarczowego, który – jak wszystkie gołębie saksońskie – obowiązkowo musi mieć silnie rozwinięte łapcie. Tarczowe, należące do grupy 5. (barwne), różnią się między sobą pod wieloma względami, głównie budową. Mają jednak jedną cechę wspólną, a mianowicie kolorowe pióra na tarczach skrzydeł.

Saksońskie gołębie tarczowe hodowane są już ponad dwieście lat. Pierwsze ich opisy pochodzą z początku XIX wieku. Najpierw wyhodowane zostały w saksońskich Rudawach tarczowe bez jakichkolwiek oz-dób na głowie. Mieszkańcy Górnych Łużyc dodali gładkogłowym koronkę, a w okolicach Miśni, w Niemczech, wyhodowano dwuczube.

BUDOWA

Saksoński tarczowy to silny, o stosunkowo niskiej postawie, gołąb typu polnego. Plecy saksońskiego tarczowego powinny być szerokie, szczególnie w ramionach, lekko opadające. Średniej długości szyja, poszerzająca się ku korpusowi, szeroka pierś, dobrze zaokrąglona, nieco wysunięta do przodu i dobrze rozwinięte upierzenie sprawiają wrażenie, że mamy do czynienia z gołębiem mocnym, wręcz masywnym. Tę charakterystyczną cechę budowy podkreślają niezbyt wysokie nogi, długie i gęste łapcie oraz bogate upierzenie ud. Gołębie o wysokich nogach, wąskich plecach i cienkiej szyi nie nadają się do dalszej hodowli. Słabą budowę ciała, za krótkie lub za długie, nieproporcjonalne do korpusu albo mocno uszkodzone łapcie zalicza się do dużych wad.

Przy wyborze gołębi do hodowli należy zwrócić uwagę na głowę, która powinna być dobrze zaokrąglona, szczególnie u gładkogłowych. U pozostałych zaś – a więc tych z koronką, a także z koronką i goździkiem – zaokrąglona, ale nieco podłużna. U odmiany koroniastej koronka jest wolno stojąca, nieprzylegająca do głowy, dosyć wysoko osadzona, szeroka, bogata w pióra, gęsta i zakończona rozetami. Odmiana dwuczuba oprócz koronki posiada duży goździk. Podczas swobodnej pozy przednia część głowy jest lekko pochylona ku dołowi. Dużymi błędami są: nierówna koron-

ka, brak rozet i goździk zasłaniający oczy lub bardzo mały i skrócony. Do wad zalicza się także dziób pokryty różnej wielkości plamami.

Na białym tle wyraźnie widoczne są ciemnobrązowe oczy, otoczone wąską brwią koloru cielistego. Dopuszcza się czerwoną brew, która nie jest wadą. Dziób także jest cielistego koloru oraz, jak u wszystkich saksońskich gołębi barwnych, średniej długości. Harmonijną budowę podkreśla dobrze wykrojone podgardle.

Skrzydła u saksońskiego tarczowego powinny być mocne, stosunkowo długie, a pióra szerokie, nie mogą wystawać za ogon; ogon także długi, zwarty i noszony prawie poziomo. Lotki nie mogą sięgać końca ogona, ani być od niego dłuższe.

RYSUNEK I KOLORY

Jak u wszystkich gołębi tarczowych, również u saksońskich tarczowych kolorowe są jedynie pióra pokrywowe na skrzydłach. Pozostałe upierzenie jest śnieżnobiałe. Ważne jest, aby także pióra kciuka (skrzydełko) były kolorowe. Zarówno pióra pokrywowe, jak i pod skrzydłami powinny być tego samego koloru. Wymagane jest od 8 do 10 lotek białych. Mniej lub więcej lotek białych powoduje, że tarcze nie są owalne lub kształtu jaja. Kolorowe pióra na udach, plecach i piersiach uważa się za wadę.

Saksońskie tarczowe występują w następujących kolorach: czarnym, czerwonym, żółtym, niebieskim i niebieskopłowym. Wszystkie powinny mieć białe pasy. Mogą też być biało łuskowane. U niebieskich i niebieskopłowych białe pasy są czarno obrzeżone od strony ogona. Znane są także niebieskie oraz niebieskopłowe z ciemnymi, wręcz czarnymi, pasami, a także bez pasów oraz grochowe niebieskie i grochowe niebieskopłowe. Mamy więc do czynienia z szesnastoma odmianami barwnymi. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że saksońskie tarczowe są gładkogłowe, z koronką oraz z koronką i goździkiem, to występuje – jak dotąd – czterdzieści osiem odmian. Nie zdarza się jednak, aby na jednej wystawie zobaczyć wszystkie te odmiany.

Kolor czarny, czerwony i żółty powinien być czysty oraz lśniący; niebieski zaś jasny i równomierny. Białe pasy na kolorowych tarczach również mają być czyste, możliwie wąskie, bez załamań, biegnące przez całe skrzydło, możliwie równolegle. Dotyczy to również pasów czarnych u niebieskich i niebieskopłowych. Wymaga się, aby łuskowanie było równomiernie rozłożone, w kształcie trójkąta. Jeśli u czerwonych i żółtych białe pasy są czyste, to lotki drugiego rzędu na końcach mogą mieć delikatne lustra. A więc matowe lub nieczyste kolory, rdzawe i z czarnymi punktami białe pasy oraz łuski, za szerokie i przerwane pasy, a także pokazujący się trzeci pas, białe pióra między kolorowymi lotkami, za mało lub za dużo białych lotek, więcej niż dwa białe pióra kciuka, kolorowe boki, uda lub plecy zalicza się do błędów.

Saksoński tarczowy żółty z pasami. Fot. Marek Uglorz

UWAGI HODOWLANE

Z powyższego wynika, że hodowla saksońskich tarczowych nie należy do łatwych. Chociaż saksońskie tarczowe troskliwie wychowują swoje młode i od jednej pary w ciągu roku uzyskać można kilka sztuk, to jednak wśród potomstwa trudno znaleźć gołębie, które w pełni odpowiadałyby wymogom wzorca. To oznacza, że spośród dość dużej stawki młodych gołębi danego rocznika niewiele nadaje się do pokazania na wystawie. Nie należy zbyt pochopnie pozbywać się jednak gołębi, które mają wady w rysunku. Niejednokrotnie po rodzicach z wadliwymi pasami hodowca otrzymuje dość sporą gromadkę młodych gołębi, które wad w rysunku pasów nie posiada-

ją i odwrotnie, nie zawsze gołębie jak „malowane" dają potomstwo mocno przypominające rodziców. Nie należy też zbyt pochopnie wyzbywać się gołębi, które mają tzw. spodnie, a więc kolorowe pióra na udach.

Od czasu, kiedy turyńskie tarczowe występują w bardzo dużej gamie kolorów, wielu hodowców woli trzymać turyńskie, a nie saksońskie tarczowe. Warto jednak, niezależnie od trudności w hodowli gołębi saksońskich, poświęcić się hodowli saksońskich tarczowych. Na niemieckich wystawach zawsze dużo zwiedzających można zauważyć przy klatkach z tymi ptakami. W Polsce gołębi tych prawie się nie spotyka. I jest to dość dziwna sytuacja, przecież Polacy lubią gołębie o kolorowych piórach na tarczach skrzydeł. Mają swoją mewkę tarczową i śląskiego tarczowego.

Młodym saksońskim tarczowym nakładamy obrączki nr 11.

Saksoński tarczowy łuskowany. Fot. Marek Uglorz

HURTOWNIA - WSZYSTKO DLA GOŁĘBI

05-530 Góra Kalwaria
ul. Pijarska 10
kom. 0 601 33 27 28
0 601 33 27 33
tel/fax: (0-22) 717 77 57

Prowadzimy sprzedaż hurtową i wysyłkową.

Polecamy Państwu wysokiej jakości produkty i lekarstwa renomowanych producentów.

BACKS
BELGAVET
BELGICA DE WEERD
BEYERS
KLAUS
MARIMAN
NATURAL
OSTREA
PALOMA
RÖHNFRIED
TOLLISAN
VERSELE-LAGE

Woliera